

सोरु गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: १

संख्या: २

मिति: २०७९/०३/१५

भाग-२

सोरु गाउँपालिकाको

स्थानिय पूर्वधार मर्मत सम्भार कोष तथा कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७९

नेपालको संविधानको २०७२ को धारा २२६ को उपधारा (१) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ दफा दफा ११(छ) १ वमोजिम सोरु गाउँपालिकाले तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

S. J. G.
पुर्ण बहादुर बेबुल
ममुद ब्राह्मकीर्त अधिकारी

प्रस्तावना: भौतिक पूर्वाधार विकासको प्रमुख आधार हो। सामोजिक र आर्थिक क्षेत्रको विकासको लागि सडक, खानेपानी, सिचाई, भवन जस्ता पूर्वाधारहरूले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ। सर्वसुलभ यातायात, सहज खानेपानीको उपलब्धता, सिचाईको पहुँच गामीण क्षेत्रसम्म पुऱ्याउने गाउँपालिकाको लक्ष्य रहेको छ। गाउँ क्षेत्रमा सडकहरूको ट्रायाक खन्ने कार्य बढ्दो छ र बनि सकेको सडकमा यातायात सूचारु गर्नको लागि तथा सुरक्षित र भर पर्दो यात्राको लागि सडक मर्मत गर्नु पर्ने जरुरी हुन्छ। तसर्थे सडक, खानेपानी, सिचाई, भवन जस्ता स्थानीय पूर्वाधारको मर्मतलाई व्यवस्थित र दिग्गो बनाउन वाञ्छनीय भएकोले, सोरु गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ४ बमोजिम सोरु गाउँपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम : “स्थानीय पूर्वाधार मर्मत सम्भार कोष तथा कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७९” रहेको छ।

(२) यो “कार्यविधि” कार्यपालिकाको वैठकवाट सूचिकृत भई राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क) “उपभोक्ता” भन्नाले पूर्वाधार आयोजनावाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने पूर्वाधार आयोजना सञ्चालन हुने क्षेत्रभित्रका स्थायी तथा अस्थायी रूपमा वसोवास गर्ने व्यक्ति सम्फन्तु पर्छ।

ख) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले पूर्वाधार आयोजनाको योजना तर्जुमा, योजना कार्यान्वयन तथा सञ्चालन, व्यवस्थापन, रेखदेख र मर्मत सम्भार गर्नका लागि उपभोक्ताहरूले आफुहरु मध्यवाट गठन गरेको समिति सम्फन्तु पर्दछ।

ग) “समिति” भन्नाले दफा ७ (ख) बमोजिम गठित पूर्वाधार आयोजनाको मर्मत सम्भार व्यवस्थापन समिति सम्फन्तु पर्छ।

घ) “गाउँपालिका” भन्नाले सोरु गाउँपालिकालाई सम्फन्तु पर्दछ।

इ) “कोष” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १२ बमोजिमको मर्मत सम्भार कोष सम्फन्तु पर्छ।

च) “पूर्वाधार आयोजना” भन्नाले सोरु गाउँपालिका र यस अन्तर्गतको वडाहरु वाट पूर्ण वा आँशिक लागत साझेदारीमा सञ्चालित पूर्वाधार आयोजना, कार्यक्रम वा परियोजना सम्फन्तु पर्दछ र सो शब्दले सोरु गाउँपालिकावाट सूचिकृत भएको गैर सरकारी संघसंस्था र गैर नाफा मूलक संस्था वा अन्य सामुदायिक संस्थाहरु एवं विकास साझेदारहरूको सहयोगमा निर्माण सम्पन्न भएका वा हुने पूर्वाधार आयोजनाहरु समेत जनाउँछ।

छ) “मर्मत सम्भार” भन्नाले निर्माण सम्पन्न भएका वा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका पूर्वाधार आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार सम्फन्तु पर्छ।

ज) “वडा” भन्नाले सोरु गाउँपालिका अन्तर्गतका १३ वटा वडा सम्फन्तु पर्छ।

झ) “संरक्षण समिति” भन्नाले सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम निर्माण व्यवसायी मार्फत निर्माण सम्पन्न हुने पूर्वाधार आयोजनाको मापदण्ड अनुरूपको गुणस्तर कायम गर्न तथा निर्माण

पूर्व बहाउर सञ्चालन
सम्बुद्ध प्रशासनिक अधिकारी

४५

सम्पन्न पश्चात सो आयोजनाको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा समिति सम्भार गर्ने पूर्वाधार आयोजनाका लाभग्राहीहरु मध्येवाट गठन भएको समिति सम्झनु पर्छ ।

ज) “सम्भौता” भन्नाले पूर्वाधार आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि कार्यपालिका र निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ता समिति बीच भएको लिखित करारनामा वा कबुलियतनामा सम्झनु पर्छ ।

३. कार्यविधिको पालना गर्नु पर्ने : सोरु गाउँपालिका भित्र निर्माण भएका वा निर्माण हुने पूर्वाधार आयोजनाहरुको निर्माण, सञ्चालन, तथा मर्मत सम्भार कार्यको लागि गठित उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समिति, तथा गाउँपालिकासँग सहकार्य गर्ने निर्माण व्यवसायी संघ, विकास साफेदारहरु तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सबै सरोकारवालाहरुले पूर्णरूपमा यो कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ ।

४. कार्यविधिको उद्देश्य : यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क) गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र निर्माण भएका पूर्वाधार आयोजनाहरुलाई दीगो रूपमा सञ्चालन गर्नु,

ख) उपभोक्ता समिति, मर्मत सम्भार/संरक्षण समिति तथा गाउँपालिकालाई पूर्वाधार आयोजनाको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारमा जवाफदेही बनाउनु ,

ग) गाउँपालिकामा कार्यरत सरकारी, गैर सरकारी तथा गैर नाफामूलक संघ सस्था वा अन्य सामुदायिक संस्थाहरुलाई पूर्वाधार आयोजना सम्बन्धी क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दा पूर्ण जिम्मेवार बनाउनु,

घ) आयोजनावाट लाभग्राहीहरुले दीर्घकाल सम्म लाभ र सेवा प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था शृजना गर्नु,

ड) गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र निर्माण भएका पूर्वाधार आयोजनाहरुको वार्षिक रूपमा विस्तृत विवरण (Inventory) अध्यावधिक गरी मर्मत सम्भार सम्बन्धी योजना तर्जुमा सहयोग पुऱ्याउनु ,

च) पूर्वाधार आयोजनाहरुको योजनावद्व र नियमित रूपमा मर्मत सम्भारका कार्यहरु गर्न गराउनु

परिच्छेद -२

स्थानीय पूर्वाधार मर्मत सम्भार कोष तथा कार्य सञ्चालन प्रक्रिया

५. पूर्वाधार आयोजनाको वर्गीकरण : (१) पूर्वाधार आयोजनाको वर्गीकरण देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) सामुदायिक पूर्वाधार: निश्चित उपभोक्ताहरु लाभान्वित हुने प्रकृतिका (जस्तै खानेपानी, सिचाई, लघु जलविद्युत आदि) आयोजनाहरु,

ख) सार्वजनिक पूर्वाधार: निश्चित उपभोक्ता मात्र नभई ठुलो संख्यामा उपभोक्ताहरु लाभान्वित हुने प्रकृतिका (जस्तै ग्रामिण तथा कृषि सडकहरु, भोलुङ्गे तथा ट्रेयल पुल, कल्भर्ट आदि) आयोजनाहरु र

ग) मिश्रित प्रकृतिका: (नीजि, सामुदायिक र सार्वजनिक) पूर्वाधार आयोजनाहरु जसवाट निजी सम्पतीहरु संरक्षण गर्ने, वाढी नियन्त्रण गर्ने आयोजनाहरु जस्तै जैविक तथा तार जालीयुक्त तटवन्ध, पहिरो नियन्त्रण गर्न सञ्चालन गरिने आदी) आयोजनाहरु ।

५०५०
कृषि व्यवस्था सञ्चालन विभाग
सामुदायिक पूर्वाधार

६. मर्मत सम्भार गरिने पूर्वाधार आयोजनाको छनोट प्रक्रिया

(१) प्रत्येक मर्मत सम्भार/संरक्षण समितिले सम्भार गर्नु पर्ने आयोजनाहरूको प्रथामिकिकरण गरी गाउँपालिकामा पेश गर्नु पर्ने छ । मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने आयोजनाहरूलाई पनि वार्षिक योजना छनोट प्रकृयावाट प्रथमिकिकरण गरि बडाले सिफारि गर्नु पर्ने छ । अवस्था हेरी आ.व. समाप्त भएको प्रथम चौमासि अवधि भित्र वा प्राकृतिक प्रकोप भई क्षति भएको अवस्थामा घटना भएको एक महिना भित्रमा पेश गरिने छ । यसरि प्राप्त हुन आएको मर्मत सम्भार गरिनु पर्ने आयोजनाहरूलाई सम्बन्धित बडा कार्यालयले अनुसुची-१ अनुसारको विवरण तयार गरी गाउँपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) सामान्य अवस्थामा उपदफा (१) वमोजिम विवरण पेश गर्दा बडा कार्यालयले विवरणमा उल्लिखित पूर्वाधार आयोजनाहरू मध्येवाट आफ्नो बडा भित्र एक आर्थिक वर्षमा तत्काल मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने पूर्वाधार आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरण गरी मर्मत सम्भारका लागि योजना तर्जुमा प्रक्रिया अनुरूप कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) वमोजिम मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने पूर्वाधार आयोजनाहरू कार्यपालिकामा पेश गर्नु पुर्व लागत अनुमान तथा सम्भाव्यता अध्ययन समेत गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित बडा कार्यालयले प्राविधिकको समेत सहयोग लिई लागत अनुमान तथा सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न गरी सो समेत संलग्न गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) वमोजिम पूर्वाधार आयोजनाको मर्मत सम्भारको प्राथमिकीकरण गर्दा मर्मत सम्भार कोष स्थापनामा योगदान पुन्याएका आयोजनाहरूलाई मर्मत सम्भारको लागि उच्च प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

७. स्थानीय पूर्वाधार मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन तथा परिचालन समितिको गठन

क) पूर्वाधार आयोजनाहरूको अद्यावधिक विवरण तयार गर्न तथा पूर्वाधार आयोजनाहरूको अवस्था विश्लेषण तथा प्राथमिकीकरण गरी मर्मत सम्भार कार्यालाई व्यवस्थित गर्न, गराउन गाउँपालिका स्तरमा देहाय वमोजिमको सात सदस्य रहने गरी स्थानीय पूर्वाधार मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन तथा परिचालन समिति गठन गर्नु पर्नेछ :-

१) अध्यक्ष	-संयोजक
२) उपाध्यक्ष	-सदस्य
३) भौतिक पूर्वाधार समिति संयोजक	-सदस्य
४) योजना अनुगमन शाखा प्रमुख	-सदस्य
५) आर्थिक विकास समिति संयोजक	-सदस्य
६) भौतिक पूर्वाधार शाखा प्रमुख	-सदस्य
७) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-सदस्य-सचिव

आमन्त्रित सदस्यहरू:

१. बडा अध्यक्षहरू
२. उक्त क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधारमा काम गर्ने गै.स.स प्रतिनिधि १ जना

१०/४/०८
पूर्व बहादुर संजुवल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

- ब्रू प्रमाणित द्वारा
प्रकाशित गरिए गए
- ख) समितिको वैठक कम्तीमा ३ महिनामा भएको अवधि सने छ र आवश्यक परेमा जुनसुकै विवरण दिएको भएको अवधि सने छ र आवश्यक परेमा जुनसुकै विवरण दिएको भएको अवधि सने छ ।
- ग) वैठकमा आवश्यकता अनुसार करैलाई आमन्त्रण गरी आमन्त्रितको रूपमा राख्न सकिनेछ ।
- घ) समितिको सदस्य सचिवमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी रहने छ ।

७.१ स्थानीय पूर्वाधार मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन तथा परिचालन समितिको काम कर्तव्य र अधिकारः

क) मर्मत सम्भार कोष तथा कार्य व्यवस्थापन समितिको निम्नानुसार काम कर्तव्य र अधिकार हुनेछ ।

१. समितिले गाउँपालिका मातहत रहेका दफा ६ बमोजिम वडा कार्यालयबाट मर्मत सम्भारको लागि पेश भएका पूर्वाधार आयोजनाहरूको विवरण अनुसूचि १ बमोजिमको ढाँचामा प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले पहिलो चौमासिक भित्र अध्यावधिक गरी सम्भव भए सम्म भौगोलिक सूचना प्रणालीको प्रयोग गरी स्थान र अवस्था सहित नक्साङ्कन तयार गर्नु/गराउनु पर्ने छ ।

२. दफा (५) बमोजिम पूर्वाधार आयोजनाहरूको विवरण अभिलेखिकरण गर्दा देहायको आधारमा तयार गर्नु पर्नेछ ।

(क) जनश्रमदान र सहयोगी निकायबाट निर्माण भएका आयोजनाहरू,

(ख) कम्तिमा ५ वर्ष देखि चालु आर्थिक वर्ष सम्मका निर्माण कार्य सम्पन्न भएका आयोजनाहरू, तर ग्रामिण तथा कृषि सङ्क, पुल तथा भवन, सिचाई लगायतको पूर्वाधारहरू आयोजनाहरूको हकमा चालु अवस्थाका वा आंशिक मर्मत गर्दा सञ्चालनमा आउन सक्ने अवस्थामा रहेका आयोजना पुरानो भए पनि अभिलेखिकरण गरिने छ ।

३. समितिले गाउँपालिका मातहतका पूर्वाधार आयोजनाहरूको अवस्था विश्लेषण गरी सम्बन्धित विषयगत समितिमा पठाउनेछ । विषयगत समितिले आफ्नो विषयगत क्षेत्र भित्रका योजनाहरूलाई भौगोलिक सूचना प्रणाली मा नक्साङ्कनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने छ ।

४. मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन तथा परिचालन समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्र अन्तर्गत मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने पूर्वाधार आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरणको लागि निश्चित मापदण्डहरू निर्धारण गरी त्यस्तो मापदण्डको आधारमा समितिले मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरण गरी विषयगत समितिमा पठाउने छ ।

५. दफा (७) बमोजिमको समितिवाट पेश भएका पूर्वाधार आयोजनाहरूलाई सम्बन्धित विषयगत समितिले अध्ययन गरी वार्षिक रूपमा मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने पूर्वाधार आयोजनाहरूको प्राथमिकता सहितको विवरण कार्यपालिकाको वैठकमा पेश गर्नेछ ।

६. कार्यपालिकाले मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने योजनाहरू छनौट गर्दा सम्बन्धित विषयगत समितिले मर्मत सम्भारको लागि प्राथमिकता सहित पेश गरेका योजनाहरूलाई आधार मानी क्रमशः कार्यान्वयन गर्नेछ ।

७. यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै विपद परी प्राथमिकता सूचिमा रहेको भन्ना अन्य आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने अवस्था आएमा कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार तोकेको प्रक्रिया अनुसार आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार कार्य गर्नु पर्नेछ ।

सम्बन्धित विषयगत
समितिले आयोजनाहरूलाई
प्राथमिकता दिएको अनुसार
सम्भव प्रशासनिक अधिकृत

८५
विप्रको अवस्थामा वाहेक अन्य अवस्थीमा प्रभु सम्भालकाले पूर्वाधार आयोजनाहरूको मर्मत सम्भारको लागि वजेट विनियोजन गर्नु पर्ने भएमा त्यस्तो आयोजनाहरूलाई योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गर्नु पर्नेछ ।

९. निर्माण व्यवसायी मार्फत निर्माण गरिएका पूर्वाधार आयोजनाहरू न्यून गुणस्तरको निर्माणको कारणवाट पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन अवस्थामा नरहेको भएमा कार्यपालिकाले निश्चित अवधि सम्मको लागि त्यस्ता आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार वा पुनः निर्माण कार्य सो आयोजनाको निर्माण गर्ने निर्माण व्यवसायीवाट नै खर्च व्यहोर्ने गरी आवश्यक निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

१०. उपदफा (९) बमोजिम निर्माण व्यवसायी मार्फत निर्माण गरिएका पूर्वाधार आयोजनाहरू न्यून गुणस्तरको कारण वाहेक अन्य कारणवाट पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन अवस्थामा नरहेको भएमा कार्यपालिकाले त्यस्ता आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार वा पुनः निर्माणको लागि आवश्यक अन्य उपयुक्त व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(११) धैरे पुराना वा जिर्ण अवस्थाका पूर्वाधार आयोजनाहरू मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने भएमा पहिलो पटकको लागि मर्मत सम्भार कार्यक्रम अन्तर्गत समावेश गरिने छैन । यस्ता पूर्वाधार आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार कार्य नयाँ योजना सञ्चालन कै प्रक्रिया अनुसार हुनेछ ।

८. पूर्वाधार आयोजनाको जिम्मेवारी हस्तान्तरणः (१) उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण सञ्चालन भई सम्पन्न भएका पूर्वाधार आयोजनाहरूको हकमा कार्यपालिकाले त्यस्ता आयोजनाहरूको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भारको लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरी अनुसूचि २ बमोजिमको ढाँचामा पूर्वाधार आयोजना हस्तान्तरणको प्रमाण पत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) निर्माण व्यवसायी मार्फत निर्माण भई सम्पन्न भएका सामुदायिक पूर्वाधार आयोजनाहरूको हकमा कार्यपालिकाले आयोजनावाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने उपभोक्ताहरू मध्येवाट सो आयोजनाको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भारको लागि संरक्षण समिति गठन गरी सो समितिलाई पूर्वाधार योजनाको हस्तान्तरणको प्रमाण पत्र दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम पूर्वाधार आयोजना हस्तान्तरण गर्दा कार्यपालिकाले त्यस्तो आयोजनाको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भारको लागि उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समिति, वडा कार्यालय र गाउँपालिका एवं अन्य सहयोगी निकायको जिम्मेवारी प्रष्टसँग उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(४) निर्माण व्यवसायी मार्फत निर्माण सम्पन्न गरिने सामुदायिक पूर्वाधार आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा त्यस्ता आयोजनाहरूवाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने समुदाय वा उपभोक्ताहरूलाई आयोजना निर्माणको सबै चरणहरूमा नै प्रत्यक्ष रूपमा सहभागी गराउनु पर्नेछ ।

९. मर्मत सम्भार सम्बन्धी सचेतना र क्षमता विकासः (१). पूर्वाधार आयोजनाको योजना तर्जुमाको प्रारम्भिक चरण देखि नै यस कार्यविधि बमोजिम मर्मत सम्भार सम्बन्धमा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(२) मर्मत सम्भार सम्बन्धी सम्भौता पत्रमा उल्लेख भएका प्रावधानहरूलाई सम्बन्धित उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिहरूलाई अभिमुखीकरण गरी मर्मत सम्भार सम्बन्धी व्यवस्थाको लागि आवश्यक पहल गर्न उपभोक्ता वा संरक्षण समितिको क्षमतामा अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम गर्नु पर्नेछ ।

१०८८
पूर्ण व्यवस्थापन सञ्चालन अधिकारी
सामुदायिक पूर्वाधार योजना

(३) पूर्वाधार आयोजनाको मर्मत सम्भार तथा व्यवस्था गर्ने कार्यका लागि आयोजनाको प्रकृति अनुसार उपभोक्ता समितिले आयोजना कार्यान्वयन हुनु पूर्व नै मर्मत सम्भार कार्यकर्ता छनौट गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम छनौट भएका मर्मत सम्भार कार्यकर्ताको क्षमता विकास गर्ने सम्बन्धित पूर्वाधार आयोजना सम्पन्न हुनु पूर्व प्रारम्भिक तालिमको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (३) बमोजिम छनौट भएका मर्मत सम्भार कार्यकर्ताको भूमिका अनुसूचि ३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-३

स्थानीय पूर्वाधार आयोजनाको मर्मत सम्भार सञ्चालन

१०. सामुदायिक पूर्वाधार आयोजनाहरू : (१) निश्चित उपभोक्ताहरु लाभान्वित हुने प्रकृतिका पूर्वाधार आयोजनाहरु (जस्तै खानेपानी, सिचाई, लघु जलविद्युत आदि) उपभोक्ता समितिले निर्माण गरेको भए त्यस आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्ने दायित्व सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको हुनेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिको गठन तथा परिचालन स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन र परिचालन सम्बन्धी प्रचलित कार्यविधि बमोजिमको हुनेछ ।

(३) उपभोक्ता समितिवाट निर्माण भएका पूर्वाधार आयोजनाहरुको मर्मत सम्भार कार्य उपभोक्ता समितिको क्षमताले सम्भव नभएमा गाउँपालिका वा अन्य निकायको सहयोग लिई सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने भएमा सो सम्बन्धमा गाउँपालिकाले तोकेको प्रक्रिया पूरा गरी मर्मत सम्भार कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

तर विपदको कारणले पूर्वाधार आयोजनाको क्षति भई पुनर्निर्माण वा मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने भएमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रचलित संघीय कानुनमा तोकिए बमोजिम आयोजनाको पुनः निर्माण वा मर्मत सम्भार गर्नु पर्नेछ ।

(५) निर्माण व्यवसायी मार्फत सञ्चालन भएको पूर्वाधार आयोजनाको हकमा सो आयोजनावाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने उपभोक्ताको अधिकतम सहभागीतामा सम्बन्धीत आयोजना स्थलमा ७ देखि ११ जना सम्मको संरक्षण समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम संरक्षण समिति गठनको लागि समय, मिति, स्थान र विषय समेत स्पष्ट उल्लेख गरी कम्तिमा ७ दिन अगावै सार्वजनिक रूपमा सम्बन्धित उपभोक्ताहरुलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(७) संरक्षण समिति गठन गर्दा गाउँपालिका वा वडा कार्यालयले तोकेको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।

(८) आयोजनाको दीर्घकालिन मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापनको लागि आयोजनाको प्रकृति अनुसार स्थानीय मर्मत सम्भार कार्यकर्ता उपभोक्ता समिति/संरक्षण समितिले छनौट गरी आयोजनाको शुरुआति अवस्था देखि नै परिचालन गर्न सक्नेछ ।

पूर्वाधार सञ्चालन
समिति व्यवस्था
दस्तावेज अधिकारी

(९) यस दफा बमोजिम पूर्वाधार आयोजनाको संरक्षण व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भारको लागि गठन हुने उपभोक्ता वा संरक्षण समिति र गाउँपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार अनुसूचि ४ मा उल्लेख भए बमोजिमको हुनेछ ।

११. सार्वजनिक आयोजना : (१) निश्चित उपभोक्ता मात्र नभई ठुलो सँख्यामा उपभोक्ताहरूले लाभ लिने प्रकृतिका आयोजनाहरू (जस्तै ग्रामिण तथा कृषि सडकहरू, भोलुङ्गे तथा ट्रेयल पुल, कल्घट आदि) तथा मिश्रीत प्रकृतिका पूर्वाधार आयोजनाहरू उपभोक्ता समितिले निर्माण गरेको भएमा त्यस्तो योजनाको मर्मत सम्भार गर्ने दायित्व पनि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पूर्वाधार आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार कार्य उपभोक्ता समितिको क्षमताले नपुग्ने भएमा उपभोक्ता समितिले गाउँपालिका वा अन्य निकायको सहयोग लिई सो आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्नु पर्नेछ ।

तर विपदको कारणले पूर्वाधार आयोजनाको क्षति भई पुनःनिर्माण वा मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने भएमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रचलित संघीय कानूनमा तोकिए बमोजिम आयोजनाको पुनःनिर्माण वा मर्मत सम्भार कार्य गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

मर्मत सम्भार कोष स्थापना तथा परिचालन

१२. मर्मत सम्भार कोषको स्थापना : (१) गाउँपालिका स्तरबाट सम्पन्न पूर्वाधार आयोजनाहरूको नियमित मर्मत सम्भार गर्नको लागि आवश्यक श्रोतको सङ्गलन तथा परिचालना गर्न गाउँपालिका र उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समिति स्तरमा गरी दुइवटा छुट्टाछुट्टै मर्मत सम्भार कोष रहनेछन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गाउँपालिका स्तरमा रहने कोषमा रहने रकमको सङ्गलन तथा सो रकमको परिचालनका लागि गाउँपालिका ले स्थानीय सञ्चित कोषको खाता रहेको बैकमा रहनेछ ।

(३) कोषको प्रयोग तथा सञ्चालन गाउँपालिकाको प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
(४) उपदफा (१) बमोजिम उपभोक्ता समिति/संरक्षण समिति स्तरमा रहने कोष सम्बन्धित उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिको निर्णय अनुसार सम्बन्धित गाउँपालिकाले तोकेको बैक वा वित्तीय संस्थामा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिं वा संरक्षण समितिको नाममा राख्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको खाताको सञ्चालन सम्बन्धित उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिको अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिवको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ र खाता सञ्चालकहरू मध्ये अनिवार्य रूपमा कम्तीमा एके जना महिला हुनु पर्नेछ ।

(६) गाउँपालिका र सो अन्तर्गतको वडा कार्यालयले निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण गरिने पूर्वाधार आयोजनाको लागि विनीयोजित कुल वजेटको गाउँ सभाले तोकेको प्रतिशत रकम मर्मत सम्भार कोषको लागि विनियोजन गर्नु पर्नेछ र सो रकम लागत अनुमानमा नै समावेश गरेको हुनु पर्नेछ ।

(७) उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरिने सामुदायिक पूर्वाधार आयोजनाको मर्मत सम्भार वापत विनीयोजित वजेटको १.५ प्रतिशत वजेट योजना सम्पन्न पश्चात गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोषमा रहनेछ । त्यसै गरी सार्वजनिक पुर्वाधार आयोजनाहरूमा मर्मत सम्भारको लागि विनीयोजित रकम गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोषमा नै राखिने छ ।

गोप्य देवता नेपाल सरकार
गोप्य देवता नेपाल सरकार

(८) निर्माण व्यवसायी मार्फत सञ्चालन गरिए उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई हस्तान्तरण गरिने सामुदायिक पूर्वाधार आयोजनामा हाँस्मा आयोजना हस्तान्तरणसँगै मर्मत सम्भार कोषको लागि विनियोजीत रकम पनि गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोषमा नै रहने छ ।

(९) गाउँपालिकाले उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समिति स्तरको मर्मत सम्भार कोषमा रकम हस्तान्तरण गर्नु पूर्व त्यस्तो समिति गाउँपालिकाको प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको हुनु पर्नेछ ।

(१०) दफा (१२) बमोजिम उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिको मर्मत सम्भार कोषमा प्राप्त रकम मर्मत सम्भार कार्यमा खर्च गर्नुपर्व उपभोक्ता समितिले मर्मत सम्भार कार्यको विस्तृत विवरण सहितको योजना गाउँपालिका वाट स्विकृत गराउनु पर्नेछ ।

(११) उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिले उपदफा (१०) बमोजिम गाउँपालिकाको स्विकृती विना खर्च गरेको पाईएमा गाउँपालिका ले समितिको बैंक खाता रोक्का गरी आवश्यक कारबाहिको प्रक्रिया अगाडि बढाउन सक्नेछ ।

(१२) उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिले रु. १,००,००० अक्षेरुपी एक लाख भन्दा बढी रकम मर्मत सम्भार कार्यको लागि खर्च गर्नु परेमा गाउँपालिका वा बडा कार्यालयवाट अनिवार्य रूपमा प्राविधिक डिजाईन तथा लागत अनुमान गराई सो स्विकृत लागत अनुमान अनुसार मर्मत सम्भार कार्य गर्नु पर्ने छ ।

(१३) अन्य कुनै निकायवाट मर्मत सम्भार कोष वापतको रकम गाउँपालिकामा प्राप्त हुन आएमा उक्त रकम गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोषमा राख्नु पर्नेछ ।

(१४) गाउँसभा वा कार्यपालिकाले समयकसमा मर्मत सम्भार कोषको लागि छुट्टाएको रकम समेत यस कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

१३. मर्मत सम्भार कोषको रकम प्रयोग गर्न नपाईने : यस कार्यविधीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि देहायको प्रयोजनको लागि कोषको रकम प्रयोग गर्न पाईने छैन ।

(१) नियमित प्रशासनिक कार्यको लागि खर्च गर्न,

(२) नियमित रूपमा गरिने विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यहरुको लागि खर्च गर्न

(३) कुनै किसिमको गोष्ठी, अन्तर्क्रिया, वा सेमिनारमा भाग लिन वा सञ्चालन गर्न तर पूर्वाधार आयोजनाको रेखदेखमा खटिने व्यक्तिको सीप अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिममा सहभागी हुन लाग्ने खर्चको लागि यस वुँदाले वाधा पार्ने छैन ।

१४. कोषको लेखा तथा लेखा परिक्षण : कोषको लेखा तथा लेखा परिक्षण प्रचलित कानूनी व्यवस्था अनुसार हुनेछ ।

१५. कोषको रकम फिज नहुने : कोषमा रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्त्यमा फिज नभई मर्मत सम्भार कोषमा नै रहने छ ।

परिच्छेद-४

विविध

१६. अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) गाउँपालिगकाले यस कार्यविधि बमोजिम मर्मत सम्भार

प्रधानमन्त्री द्वारा संचालित
प्रधानमन्त्री द्वारा संचालित

कार्यको नियमित वा आकस्मिक रूपमा कर्तुमनु गर्नु पर्नेछ ।

(२) यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिले गरेको मर्मत सम्भार तथा पूँङ्घार आयोजनाहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यको नियमित अनुगमन गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयबाट हुनेछ ।

१७. बाधा अडकाउ फुकाउन सक्ने : यस कार्यविधिको कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अडकाउ आएमा गाउँपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।

१८. कार्यविधिको संशोधन तथा परिमार्जन : कार्यपालिकाको वैठकले यस कार्यविधिमा आवश्यक संशोधन तथा परिमार्जन गर्न सक्नेछ ।

१९. अनुसूचिमा हेरफेर तथा थपघट : कार्यपालिकाले अनुसूचिमा आवश्यक हेर फेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।

२०. यस कार्यविधिमा भएका प्रावधानहरु प्रचलित कानुनी व्यवस्थासँग वाभिएको हद सम्म स्वतः अमान्य भएको हुनेछ ।

२१. बचाऊ र लागू नहुने:

क) यो कार्यविधिमा लेखिए जति कुरामा सोही बमोजिम र नलेखिएको कुरामा प्रचलित कानुन बमोजिम हनेछ ।

ख) संघ र प्रदेश कानूनसँग यस कार्यविधिका वदाहरु वाभिएको हदसम्म स्वतः निस्क्रीय हुनेछ।

प्राप्ति विद्या विद्या विद्या विद्या
विद्या विद्या विद्या विद्या विद्या

(कार्यान्वयिक दफ्तर) क्र० १ संग सम्बन्धित)

सोल यालुमालकी, मुग जिला

पूर्वाधार आयोजनाहरूके लागत (विस्तृत विवरण)

योजनाको विवरण अध्यावधिक गरिएको साल र महिना

सि. नं.	आयोजनाको नाम (कोड नं.)	वडा नं	टोल	GPS Coordinate		शूरु भएक १	सम्पन्न भएको साल	तालको अवस्था (कैने एकमा चिन्ह लगाउने)			लाभान्वित घरखूरी	उपभोक्ता/सरक्षण समितिको कैने एक पदाधिकारिका	नाम सम्पर्क नम्बर	कैफियत
				Long.	Lat.			चालु हालतमा ममता गर्नुपर्ने	चालु हालतमा तर सामान्य अवस्थामा	पूर्ण निर्माण गर्नु पर्ने अवस्था				
१	खानेपानी योजना													
२	सिचाई योजना													
३	कृषि तथा ग्रामिण सडक (स्थानीय तहवाट निर्माण भएको)													
४	अन्य													

सिचाई योजना
सोल यालुमालकी, मुग जिला

सि. नं.	आयोजनाको नाम (कोड नं.)	वडा नं.	टोल	GPS Coordinate		अनुमानित लापत	शूरु भएको सम्पन्न भएको साल	सम्पन्न भएको साल	काहापार कर्जाखाको अवस्था (कृते एकमा चिह्न लगाउने)		उपभोता/सरक्षण समितिको कृते पक्ष पदाधिकारीका नाम	सम्पर्क तात्र	कैफियत
				Long.	Lat.				चालु हालतमा तर सामान्य मर्मत गर्नुपर्ने	पूर्ण निर्माण गर्नु पर्ने अवस्था			

पूर्ण निर्माण
गर्नुपर्ने
अवस्था

 (कार्यविधिको दफा ८ को संपर्क कार्यालयमें) (२)संग सम्बन्धित
 सोल गाउँ पालिकाको
 गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

जिमा, मुगु

कर्णाली प्रदेश

योजना

हस्तान्तरण प्रमाण – पत्र

गाउँपालिका र उपभोक्ता समिति गाउँपालिका वडा ने विच मिति
 योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्न सम्झौता एं बमोजिम उक्त आयोजनाको निर्माण कार्य सम्पन्न भएकोले सो योजनाको दिगो सञ्चालन, रेखेदेख
 तथा मर्मत सम्भार समेतको जिम्मेवारी उपभोक्ता समिति लिई गरी आज मिति का दिन योजना
 उपभोक्ता समिति गाउँपालिका

उपभोक्ता समितिको तर्फबाट	वडा कार्यालयको तर्फबाट	गाउँपालिकाको तर्फबाट
नाम:	नाम :	नाम :
पद :	पद :	पद :
ठेगाना :	ठेगाना :	ठेगाना:
मिति:	मिति:	मिति:

 अनुसन्धान विभाग
 ग्राम विकास संगठन
 दिल्ली, भारत
 10/07/2015

नोट : परियोजना विशेषको लागि सम्बन्धित सहयोगी निकायको पानि हस्तान्तरण पत्रमा हस्ताचे गर्न सकिने छ ।

गाउँपालिकाको भूमिका

- उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिसँग आयोजनाको शुल्कआति चरण देखि छलफल गरी आयोजनाको गुणस्तर कायम राख्न आवश्यक प्रवच्य मिलाउने ।
- उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई आयोजनाको दिगोपनाको लागि मर्मत सम्भार कोष स्थापना स्थापना तथा परिचालनमा सहजीकरण गर्ने ।
- उपभोक्ता वा संरक्षण समितिको क्षमताले मात्र आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्न सक्ने अवस्था नभएमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- निर्माण व्यवसायी मार्फत सञ्चालन भएका आयोजना न्यून न्यून गुणस्तरको कारणले औशिक वा पूर्ण रूपमा सञ्चालन हुन नसकेमा आवश्यक प्रवच्य मिलाउने ।
- आयोजनाको समय समयमा अनुगमन गरी उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई आवश्यक सल्लाह सुझाव दिने ।
- आयोजनाको प्रकृति अनुसार सम्भव भए सम्म विमाको लागि समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने ।
- विपद परी आयोजना मर्मत सम्भार गर्ने पर्न भएमा आयोजना मर्मत सम्भारको लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।

बडा कार्यालयको भूमिका

- उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिसँग आयोजनाको शुल्कआति चरण देखि छलफल गरी आयोजनाको गुणस्तर कायम राख्न आवश्यक प्रवच्य मिलाउने ।
- उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई आयोजनाको दिगोपनाको लागि मर्मत सम्भार कोष स्थापना तथा परिचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।
- उपभोक्ता समितिको क्षमताले आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्न नसक्ने अवस्थामा मात्र आयोजना मर्मत सम्भारको लागि नगरपालिका तथा डा कार्यालयबाट सहयोग लिने ।
- आयोजनाको प्रकृति अनुसार सम्भव भए सम्म पुरावार आयोजनाको विमा गर्ने ।
- मर्मत सम्भार कोषको प्रचलित कानून अनुसार लेखा परिक्षण गराउने ।
- पुरावार आयोजना मर्मत सम्भार कार्यविधिमा भएको प्रावधान अनुसार अन्य कार्य गर्ने ।

उपभोक्ता समितिको भूमिका

- आयोजनाको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भारको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
- आयोजनाको मर्मत सम्भारको लागि पूर्ण जिम्मेवार हुने ।
- मर्मत सम्भार कोष स्थापना तथा परिचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।
- उपभोक्ता समितिको क्षमताले आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्न नसक्ने अवस्थामा मात्र आयोजना मर्मत सम्भारको लागि नगरपालिका तथा डा कार्यालयबाट सहयोग लिने ।
- आयोजनाको प्रकृति अनुसार सम्भव भए सम्म पुरावार आयोजनाको विमा गर्ने ।

- निर्माण व्यवसायी मार्फत सञ्चालन भएका आयोजना न्यून गुणस्तरको कारणले औशिक वा पूर्ण रूपमा सञ्चालन हुन नसकेमा आवश्यक प्रवच्य मिलाउन सहजीकरण गर्ने ।
- आयोजनाको समय समयमा अनुगमन गरी उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई आवश्यक सल्लाह सुझाव दिने ।
- आयोजनाको प्रकृति अनुसार सम्भव भए सम्म विमाको लागि सहजीकरण गर्ने ।
- विपद परी आयोजना मर्मत सम्भार गर्ने पर्न भएमा आयोजना मर्मत सम्भारको लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।

[Signature]
प्रमाणित
प्रमाणित
प्रमाणित
प्रमाणित

अनुसूचि ३

(कार्यविधिको दफा ९ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

सोरु गाउँपालिका, जिमा, मुगु

पूर्वाधार आयोजनाको मर्मत सम्भारको लागि छनौट भएका मर्मत सम्भार कार्यकर्ताको भूमिका
देहाय बमोजिम रहने छ :-

- क) उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समिति सँग भएको सम्झौता बमोजिम कार्य गर्ने,
- ख) मर्मत सम्भार कार्यकर्ताले सम्बन्धित आयोजना निर्माणाधिनमा छ भने निर्माणाधिन आयोजनामा परिचालीत भई कार्य गर्ने र सो को लागि उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिले आवश्यक व्यवस्था भिलाउने,
- ग) आयोजनाको नियमित रेखदेख गर्ने,
- घ) आयोजनामा मर्मत तथा सम्भारको लागि विना वजेट गर्न सकिने सरसफाई तथा सानोनितो मर्मत गरी आयोजना सञ्चालन गर्ने,
- ङ) आयोजनामा कुनै समस्या भएमा तुरन्तै उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिको जिम्मेवार व्यक्तिलाई जानकारी दिने,
- च) आयोजना मर्मतको लागि कुनै सामागी खरिद गर्नुपर्ने भएमा उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्ने,
- छ) गाउँपालिका, उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समिति वा अन्य कुनै निकायबाट आयोजनाको मर्मत सम्भार सम्बन्धित कुनै तालिम वा कार्यक्रममा सहभागी हुनको लागि छनौट गरेमा उक्त तालिम वा कार्यक्रममा सहभागी हुने,
- ज) उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिले सल्लाह सुझाव दिए बमोजिम आयोजनासँग सम्बन्धित अन्य कार्य गर्ने।

मुर्ग बहादुर सुजुबाल
मुर्ग प्रधान लिप्त शिखल

अनुसूचि

(दफा १० को उपदफा १० सूचि सम्बन्धित)

सोरु गाउँपालिकामा भुगु

१. उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिको काम कर्तव्य अधिकार देहाय वर्मोजिको हुनेछ ।

क) पूर्वाधार आयोजनाको कार्यान्वयन प्रक्रियाको जानकारी लिई उपभोक्ता वा संरक्षण समुहका सदस्यहरुलाई जानकारी प्रदान गर्ने,

ख) आयोजना कार्यान्वयनको अवधि, कार्ययोजना तथा डिजाईन वारे गाउँपालिका र निर्माण व्यवसायीसँग जानकारी लिई लाभग्राहीहरुलाई जानकारी प्रदान गर्ने

ग) गाउँपालिका र निर्माण व्यवसायीले योजना कार्यान्वयन प्रक्रिया तथा मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्थापनको लागि आव्हान वा आयोजना गरेको कार्यक्रममा सहभागी भई आवश्यक सहयोग गर्ने

घ) समितिका पदाधिकारीहरुको कार्य सम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समितिका सदस्यहरुको कार्य विभाजन र जिम्मेवारी वाँडफाँड गर्ने । साथै आवश्यक परेका समितिका सदस्यहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

ड) आयोजना कार्यान्वयनको क्रममा गुणस्तर कायम भए नभएको अनुगमन गरी आवश्यक परेमा गाउँपालिकामा जानकारी प्रदान गर्ने ।

च) आयोजना कार्यान्वयनको क्रममा मापदण्ड अनुसारको गुणस्तर चम्चाएमा निर्माण व्यवसायीलाई गुणस्तर कायम गर्नको लागि अनुरोध गर्ने ।

छ) वारस्वार अनुरोध गर्दा पनि निर्माण व्यवसायीवाट मापदण्ड अनुसारको गुणस्तर कायम नभएमा गाउँपालिका वा अन्य सम्बन्धीत निकायमा जानकारी गराउने ।

ज) मर्मत सम्भार कार्यका लागि आयोजना मर्मत सम्बन्धी विशेष सिपको आवश्यक परेमा सो को आवश्यक व्यवस्था गर्न पहल गर्ने

झ) मर्मत सम्भार कोष स्थापना तथा परिचालन सम्बन्धी समय सापेक्ष नियम तर्जुमा गरी आम भेलाकोवाट सम्भव भए सम्म आम सहमति, आम सहमति हुन नसकेका वहुमत सदस्यहरुवाट स्विकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने ।

ञ) लाभग्राहीहरुवाट सङ्झलन गर्ने सेवा सुल्कको निर्धारण उपभोक्ताहरुको आम भेलाकोवाट निर्णय गरी शुल्क निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

ट) आमदानी खर्चको हिसाव किताव चुस्त दुरुस्त राख्ने र प्रचलित कानुन अनुसार लेखापरिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण गरी पारदर्शिता कायम गर्ने ।

ठ) उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिमा आयोजना हस्तान्तरण पश्चात उक्त आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्ने दायित्व उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिको हुने भएकोले सो को लागि शुरु देखि नै श्रोत तथा सिपको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी
प्रमुख व्यवस्थापन विभाग

३) कुनै विशेष कारणवस योजना विग्रन गई उपभोक्ता वा संरक्षण समितिलाई एकल प्रयासले मात्र योजनाको मर्मत सम्भार गर्न नसक्ने अवस्थामा गाउँपालिकाको अन्य सरोकार निकायहरू सँग समन्वय र सहकार्य गरी योजनाको मर्मत सम्भार कार्यको लागि पहल गर्ने ।

४) मर्मत सम्भारको लागि नगरपालिका को योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गर्नुपर्ने अवस्थामा सो को लागि समयमा नै पहल गरी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गर्न पहल गर्ने ।

५) आयोजनाको नियमित रेखदेख गर्ने

६) आयोजनामा मर्मत तथा सम्भारको लागि विना बजेट गर्न सकिने सरसफाई तथा सानोनितो मर्मत गरी आयोजना संचालन गर्ने

७) आयोजनाको प्रकृति अनुसार योजना सम्पन्न पश्चात उक्त योजनाको रेखदेख तथा मर्मत सम्भारको लागि स्थानी स्तरमा उपभोक्ता समुहको निर्णय अनुसार मर्मत सम्भार कार्यकर्ता (Operator) छनौट गरी निर्माण व्यवसायी सँगको सहकार्यमा सम्बद्ध आयोजनामा परिचालन गर्ने

८) आयोजनामा कुनै समस्या भएमा गाउँपालिका वा सम्बत्वीत वडा कार्यालयमा जानकारी दिने

९) आयोजनाको प्रकृति अनुसार पूर्वाधार आयोजनाको विमा गर्ने

१०) अन्य उपभोक्ता समिति गठन तथा परिचालन कार्यविधिमा उल्लेख भए वमोजिमको हनेदछ ।

२. गाउँपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार

१) निर्माण व्यवसायी मार्फत आयोजना सञ्चालन हुने स्थानीय समुदायसँग छलफल गरी स्थानीय उपभोक्ताहरूको प्रतिनिधित्व हुने गरी उपभोक्ता समिति वा आयोजना संरक्षण समिति गठन गर्न सहजीकरण गर्ने

२) निर्माण व्यवसायी मार्फत पूर्वाधार आयोजना सञ्चालन गर्दा आयोजना सञ्चालन प्रक्रिया, आयोजनाको डिजाइन तथा लगत इष्टिमेट वारे स्थानीय उपभोक्ता वा संरक्षण समितिलाई कार्यक्रम कार्यान्वय पूर्व जानकारी दिने ।

३) उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिसँग आयोजनाको शुरुआती चरण देखि तै छलफल गरी गुणस्तर कायम गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने

४) आयोजना सम्पन्न पश्चात आयोजना उपभोक्ता वा संरक्षण समितिलाई हस्तान्तरण गर्ने वारे स्थानीय समितिलाई आश्वस्त पारी मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था वारे उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिसँग छलफल गरी उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई मर्मत संभार कोष स्थापना गर्नको लागि उत्प्रेरित गर्ने

५) उपभोक्ता वा संरक्षण समितिलाई कानुनी मान्यता प्रदान गर्नको लागि आवश्यक प्रक्रिया पुरा गर्न उत्प्रेरित गर्नुका साथै सहजीकरण गर्ने

६) आयोजना हस्तान्तरण पश्चात आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्ने व्यवस्था उपभोक्ता वा संरक्षण समितिको हुने भएता पनि उपभोक्ता समितिको एकल प्रयासले सम्भव नहुने अवस्थामा आवश्यक आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने

१०) पूर्ण बहाल संरक्षण व्यवस्था
नहुने व्यवस्थामा उपभोक्ता समितिलाई उत्प्रेरित

- छ) गाउँपालिका भित्रका पूर्वाधार आयोजनाहरुको सम्बन्धिक गरी अभिलेखिकरण गर्नुका साथै मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने आयोजनाहरुको प्राथमिकरण गर्नी वजेट विनियोजनको लागि आवश्यक प्रक्रिया मिलाउने ।
- ज) निर्माण व्यवसायीसँग पूर्वाधार आयोजना कार्यान्वयन गर्ने शिलशिलामा सम्झौता गर्दा आयोजना हस्तान्तरण गरिएको १ वर्ष (सम्झौतामा तोकिएको अवधि) सम्म योजनामा कुनै समस्या भएमा उक्त योजनाको मर्मत सम्भार सम्बन्धीत निर्माण व्यवसायीले गर्नु पर्ने व्यवस्था उल्लेख गर्नेछ ।
- झ) कुनै भवितव्य परि उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई हस्तान्तरण भएको योजना अचानक मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने अवस्था आएमा उक्त योजनालाई उपभोक्ता समितिको एकल प्रयासले मर्मत सम्भार गर्न नसक्ने अवस्थामा कार्यपालिकाले निर्णय गरी गाउँपालिकाले मर्मत सम्भार कार्यको लागि सहयोग गर्नेछ ।
- ञ) तर योजना निर्माण गर्ने क्रममा निर्माण व्यवसायीको लापरवाहिको कारणले गर्दा उक्त योजना विग्रन गएको अवस्थामा भने उक्त आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्ने कार्य निर्माण व्यवसायीले गर्नु पर्नेछ ।
- ट) उपभोक्ता समिति वा मर्मत समिति, आदिको योजना मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- ठ) आयोजनाको प्रकृति अनुसार सम्भव भए सम्म पूर्वाधार आयोजनाको विमाको लागि समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने ।
- ड) समय समयमा हस्तान्तरित योजनाहरुको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट उपभोक्ता समिति वा संरक्षण समितिलाई प्रोत्साहन स्वरूप पुरस्कार प्रदान गर्ने ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी
प्रमुख बहादुर संजुवल

प्रमाणीकरण मिति: २०७९-०३-१५

सोलु कार्यालय
आजाल
नाम: पूर्ण बहादुर सेजुवाल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत